

Утвърждавам:

Директор:

/проф. д-р Калоян Петров/

ПРАВИЛНИК
за устройството, дейността, управлението и вътрешния трудов ред
на Институт по инженерна химия
при Българската академия на науките

1. Общи положения

- 1.1. Този правилник урежда устройството, дейността и управлението на Институт по инженерна химия при БАН, за краткост по-нататък наричан ИИХ и е задължителен за всички служители на Института.
- 1.2. ИИХ е Постоянно научно звено (ПНЗ) по инженерна химия към БАН по смисъла на чл. 32 (1) и чл. 7 от Устава на БАН с основна дейност – създаване, разпространяване и популяризиране на научни знания, прилагането им в практиката, включително като иновации и трансфер на технологии. В ИИХ се осъществяват както фундаментални, така и научно-приложни изследвания в приоритетни научни области като "нови технологии", "икономия на енергия", "опазване на околната среда" и пр.
- 1.3. Научно-изследователската дейност и научно-приложната дейност в ИИХ се извършват на основание Разпореждане 186 на МС/30.10.1986 г., Закона за БАН, Кодекса на труда, всички нормативни документи за охрана на труда и безопасните условия на труд, изискванията на противопожарната охрана, Устава на БАН, както и всички вътрешно- нормативни наредби, указания и инструкции, издавани от Ръководството на БАН в лицето на Общото събрание, Управителния съвет, Председателя и Главния научен секретар на БАН.
- 1.4. Като ПНЗ на БАН, основните дейности на ИИХ са определени в чл. 33 от Устава на БАН, както следва:
  - А) провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания;
  - Б) обучение на студенти на договорна основа с висшите училища;
  - В) подготовка на докторанти и високо-квалифицирани специалисти чрез следдипломна квалификация в съответствие с разпоредбите на Националната агенция за оценяване и акредитация, Наредбата на МОН за подготовка на докторанти и Правилата, издавани от Центъра за обучение при БАН;
  - Г) организиране и участие в национални и международни научни конгреси, конференции, школи, сесии, симпозиуми и други научни мероприятия в областта на инженерната химия и сродните ѝ дисциплини;
  - Д) осъществяване на издателска дейност – отпечатване на списания, сборници от материали от научни мероприятия;
  - Е) популяризиране на научно-изследователската дейност на ИИХ чрез печатни издания, средствата за масова информация, организиране на изложби и други.
- 1.5. Правилникът на ИИХ се изработва от ръководството на ИИХ и се приема от Общото събрание на учените му на основание чл. 36 (1) от Устава на БАН.
- 1.6. ИИХ се помещава в сградата на ул. Акад. Г. Бончев (сега-ул. Акад. „Стефан Ангелов“), бл. 103. в гр. София.

2. Организация на дейността

- 2.1. Структурата на ИИХ се приема от Научния съвет на ИИХ в съответствие с чл.46(1) от Устава на БАН.

2.2. ИИХ има следната структура:

А) Научно-изследователски звена (лаборатории):

- а) лаборатория "Преносни процеси в многофазни среди";
- б) лаборатория "Биохимично инженерство";
- в) лаборатория "Иновативни процеси и системно инженерство".

Ръководителите на лабораториите се избират от Научния съвет на ИИХ по предложение на членовете на Научния съвет и/или на учените от лабораторията. Мандатът им е четири години.

Б) Административни и обслужващи звена:

- а) „Административна служба“;
- б) „Финансов отдел“.

2.3. Административните и обслужващи звена имат следните дейности:

- а) „Административна служба“ подготвя всички видове административни актове, води и съхранява цялата входяща и изходяща кореспонденция на ИИХ, досиетата на служителите и докторантите, както и извършва всички дейности по стопанското обслужване и поддържане на сградата.
- б) „Финансов отдел“ извършва финансово-счетоводната дейност на ИИХ и отговаря за правилното изразходване на финансовите средства и управлението на снабдяването, материалната база, основните средства, дълготрайните и малотрайни стопански активи.

3. Ръководство и управление на ИИХ

3.1. ИИХ - БАН има следните ръководни органи:

- Общо събрание на учените (ОСУ);
- Научен съвет;
- Директор.

Общо събрание на учените:

3.2 Общото събрание на учените на ИИХ работи съгласно чл. 35 – чл. 37 от Устава на БАН.

Научен съвет:

3.3. Научният съвет на ИИХ работи и има задачи, пълномощия и задължения съгласно чл. 38 - чл. 41 от Устава на БАН.

3.4. Научният съвет на ИИХ се избира за срок от четири години и функционира в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилниците на МОН и БАН за неговото приложение и Устава на БАН.

3.5. Броят на членовете и съставът на Научния съвет на ИИХ се определят и избират от Общото събрание на учените на ИИХ по процедура, уредена в чл. 38 от Устава на БАН. В състава на Научния съвет влиза по право Директорът на ИИХ.

3.6. Научният съвет на ИИХ извършва атестирането на сътрудниците в ИИХ и израстването на научните кадри въз основа на Правила за атестиране, повишаване и понижаване в научно звание и определяне на работната заплата, освобождаване и движение на научния персонал и съответстваща методика, утвърдени от Общото събрание на учените на ИИХ.

Научният колоквиум:

3.7. Научният колоквиум на ИИХ е помощен научен колективен орган на Научния съвет и на Директора на ИИХ. Членове на Научния колоквиум на ИИХ са всички щатни служители на ИИХ с научна степен, по-висока от “доктор” включително, както и всички на академична длъжност. Председателят на Колоквиума на ИИХ се избира от Научния съвет.

3.8. Научният колоквиум на ИИХ:

- Периодично изслушва и обсъжда доклади за дейността на лабораториите, на докторантите, както и на отделни сътрудници по нова тематика;
- Изслушва и обсъжда доклади за апробация на сътрудници за присъждане на научни

- степени и академични длъжности от компетентността на ИИХ;
- Обсъжда и предлага на Научния съвет доклади за зачисляване на докторанти на самостоятелна подготовка.
  - Обсъжда и предлага на Научния съвет на ИИХ становища относно развитието на приоритетите и новите направления в областта на инженерната химия и сродните ѝ направления от компетентността на ИИХ.
  - Обсъжда и предлага по установения ред разработването и развитието на перспективни за страната инженерно-химични проблеми.
  - Организира научно обсъждане и дискусии по актуални инженерно-химични проблеми.

4. Оперативно ръководство

- 4.1. Оперативното ръководство на ИИХ се състои от Директор, Научен секретар и Заместник-директор (и/или Помощник-директор (ПД) по административно-стопанските въпроси), формиращи Директорски съвет.
- 4.2. Директорът на ИИХ се избира с конкурс от Управителния съвет на БАН (чл. 42 ал. 3 от Устава на БАН) и се назначава от Председателя на БАН за срок от 4 години съгласно чл. 42 от Устава на БАН.
- 4.3. Правата и задълженията на Директора се уреждат от чл. 44 от Устава на БАН.
- 4.4. Директорът отговаря за законосъобразното и целесъобразното използване на финансовите средства на ИИХ.
- 4.5. Директорът взема мерки за спазването от всички длъжностни лица на законността, държавната, финансовата, трудовата и договорна дисциплина, точното спазване и изпълнение на решенията и указанията на ръководните органи на БАН.
- 4.6. Научният секретар подпомага Директора в планирането и отчитането на научната, научно-приложната и учебната дейност, международното сътрудничество и замества Директора в негово отсъствие след възлагане с писмена заповед. Той отговаря за годишното отчитане на цялостната дейност на Института и годишното атестиране на учените в Института.
- 4.7. Заместник-директорът замества Директора в негово отсъствие и може да ръководи определени направления от дейността на Института, възложени му с писмена заповед на Директора.
- 4.8. Помощник-директорът по административно-стопанските въпроси се назначава от Директора в зависимост от обема и характера на тази дейност, както и за координиране на дейностите по поддържане на сградата, невъоръжената охрана, охраната на труда, противопожарната безопасност, евакуационните планове и пр. За тези дейности той отговаря наравно с Директора.
- 4.9. Директорският съвет е оперативен и съвещателен орган на Директора по научно-организационните и административно-стопанските въпроси. В него влизат: Научният секретар, Заместник-директорът, Помощник-Директорът, Главният счетоводител, Отговорникът по безопасни условия на труд и представители на синдикалните организации. По някои въпроси могат да се канят и други лица: ръководителите на лаборатории, заинтересовани лица при решаване на трудови спорове или дисциплинарни въпроси.
- 4.10. Заседанията на Директорския съвет се свикват от Директора веднъж месечно. Извънредни заседания се свикват по нареждане на Директора при възникнала необходимост или по мотивирано искане на служител на Института.

5. Научно-изследователска дейност

- 5.1. Научно-изследователската дейност и научно-приложната дейност в ИИХ се извършват в подразделенията (лаборатории) и се контролират от Научния съвет на ИИХ.
- 5.2. Научно-изследователската и педагогическата дейност (подготовката на докторанти, дипломанти и специализанти) се извършват по специалности, определени от Националната

агенция за оценяване и акредитация.

- 5.3. Научно-изследователската дейност и научно-приложната дейност в ИИХ е организирана чрез работа/изпълнение по проекти, финансирани от бюджетната субсидия, от национални и международни научни организации, финансиращи научни дейности, държавни институции, частни фирми и компании от България и от чужбина. Изразходването на средствата се извършва в съгласие с законовата уредба в Р. България и в съответствие с финансиращата организация или друго юридическо лице.
- 5.4. Проектите, финансирани по силата на договори, сключени с юридически лица извън одобрена от него план-сметка за разходите, съгласно Правилника за договаряне на научно-приложни задачи от ПНЗ на БАН с външни възложители.
- 5.5. Служители на ИИХ могат да извършват изследователска, преподавателска, сервизна и експертна дейност в полза на трети юридически или физически лица, като използват законоустановеното работно време и/или материална база, предоставена за ползване от БАН или нейните звена, само ако тази дейност е регламентирана с решение на ръководните органи на държавата и на БАН и/или се осъществява в рамките на писмени договорни отношения със звената на БАН, представлявани от техните директори или от Ръководството на БАН. Отклоненията от това задължение е нарушение на трудовите правоотношения и се санкционират в съответствие с Кодекса на труда.
- 5.6. Учени от ИИХ могат да извършват научно-изследователска дейност в чужбина съгласно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.
- 5.7. Когато служител на Института е принуден да отсъства продължително време по лични причини, той е длъжен да вземе дългосрочен неплатен отпуск след разрешение от Директора на ИИХ.

6. Работно време, трудова дисциплина и вътрешен ред

- 6.1. Съгласно държавните нормативи, ИИХ работи на петдневна работна седмица с продължителност на работния ден 8 часа, с почивни дни - събота и неделя.
Начало на работния ден - 8.30 ч.;
Край на работния ден - 17.00 ч.;
Обедна почивка - ½ час, между 12.00 и 14.00 ч.
Въведен е физиологичен режим на труд и почивка – сутрин от 10.15 до 10.30 ч. и следобед от 15.00 до 15.15 ч.
- 6.2. Влизането в сградата на ИИХ в извънработно време и в празнични дни се извършва след вписване на името на служителя и часа на влизане в отделна тетрадка-дневник. Същото се извършва и при напускане на сградата. Външни лица могат да влизат в сградата в извънработно време само в присъствие на служител на Института (без да се записват в дневника).
- 6.3. Всеки служител има възможност да напусне сградата на Института през работно време (служебна работа извън Института, за медицински преглед, неотложна лична работа и др.), само след разрешение на прекия си ръководител.
- 6.4. Експерименталната работа в лабораториите на Института и халето в извънработно време и през нощта се допуска след писмено разрешение от Директора или Помощник-директора при спазване на изискванията за безопасни условия на труд.
- 6.5. За нарушенията на трудовата дисциплина, посочени в Кодекса на труда (КТ), се налагат дисциплинарни наказания, отразени в КТ.
- 6.6. През нощта и в празнични и неприсъствени дни сигурността на сградата и имуществото в нея се осигурява от невъоръжена охрана на дежурства, съобразени с КТ и изискванията за безопасна работа.
- 6.7. Ръководителите на структурните звена отговарят за безопасните условия на работа в помещенията на звената им, както и за периодичния инструктаж на сътрудниците си за безопасна работа.

Всеки служител при ИИХ трябва:

- 6.8. Да съблюдава и спазва установената трудова дисциплина при изпълнението на своите научни и служебни задължения.
- 6.9. Да се явява навреме на работа и да спазва точно установената продължителност на работното време, като използва цялото работно време за производствена или научна работа.
- 6.10. Да пази поверените му апаратура, машини, химикали, материали и пр. като носи материална отговорност за виновно причинени повреди на същите.
- 6.11. Да отговаря за спазване на нормативните актове и правилата за безопасна работа и противопожарна охрана в Института, така че да няма опасност за живота и здравето му, както и да не пострадат други служители в Института.
- 6.12. В ИИХ могат да бъдат зачислявани временно специализанти, дипломанти и др. от външни научни учреждения и предприятия като по време на престоя им в Института същите се подчиняват на правилата за вътрешния ред и изискванията за безопасна работа в ИИХ.

7. Трудови отношения и кадрови състав

7.1. Кадровият състав на ИИХ включва назначените съгласно утвърдения от Директора щат на ИИХ ръководни кадри, хабилитирани и нехабилитирани учени, научно-помощни специалисти, административен персонал и работници по охраната и поддръжката.

7.2. Ръководните кадри се избират и назначават съгласно Устава на БАН, а хабилитираните и нехабилитираните учени – по реда, предвиден в ЗРАСРБ, както и Правилниците на МОН и БАН за неговото прилагане и свързаните с тях вътрешни за ИИХ правилници. Останалият персонал се назначава в съответствие с изискванията на Кодекса на труда.

7.3. Преминаването на служители от едно в друго структурно звено на ИИХ става само със заповед на Директора, след писмено съгласие на ръководителите на съответните структурни звена.

7.4. Заповедите за назначаване на кадровия състав, неговото преместване или преминаване между отделните структурни звена на ИИХ или освобождаване от длъжност се издават от Директора.

7.5. Трудовите правоотношения на хабилитираните учени в ИИХ се прекратяват при навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10, предл. II от Кодекса на труда, съответно по чл.8 от Закона за БАН, освен при наличие на предпоставките по ал.2 от същия.

7.6. С решение на Научния съвет на ИИХ трудовото правоотношение може да се продължи за не повече от три години след навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т.10, предл. II от Кодекса на труда с хабилитираните лица, които заемат длъжността „професор“, и за не повече от две години с хабилитираните лица, които заемат длъжността „доцент“. Решението се взема за всяка следваща година, по предложение на директора, председателя на научния съвет или хабилитираното лице.

7.7. Ако Научният съвет на ИИХ не вземе решение за продължаване на трудовото правоотношение, както и след изтичането на максимално допустимия срок, трудовото правоотношение се прекратява от Директора.

7.8. Във всички останали случаи на прекратяване на трудовото правоотношение на служител с ИИХ се спазват разпоредбите на Кодекса на труда и българското законодателство.

Настоящият правилник за устройството, дейността и управлението на ИИХ - БАН е изработен от ръководството на ИИХ - БАН на основание чл. 6 и чл.6а от КТ и приет от Общото събрание на учените на ИИХ с протокол №4 от 04.07.2024г. по чл. 36 (1) от Устава на БАН и влиза в сила от момента на неговото приемане.